

דויד לוייתן

הדמויות אינן מתוארות באופן מחמיא, חלקן רפויות ומדולדלות איברים, משתלבות זו בזו והופכות למערבולת של דמויות, מתייסרות וגשויות, בחירת הצבעים הרכה והמעורפלת מעצימה תחושה זו. בולטת ההתעסקות חקירת ההיבטים וההקשרים בין המינים והאידיאליזציה של האהבה ויחסי אהבה.

הנחת שכבות הצבע והדמויות חסרות הפרטים נותנות תחושה של פיסול בחומר. לא קיים חיפוש של היפה או האסתטי, השמח או האופטימי ניתן להבחין בכך גם בציורים על הנייר, בהם ניכרת מערבולת צבעונית, בחירת בצבעים והנחת צבע בכתם וקו. לוייתן בוחר לצייר נושאים מורכבים המסתמכים על מחשבות, דאגות וייאוש המטרידים את האדם ואין לו שליטה עליהן. סוג דאגה ומערבולת רגשות, תפקיד הצופה לפענח בעצמו את מה שהוא רואה ומרגיש.

ניכר כי לוייתן מכיר ושולט היטב בחומרים ובהנחת המכחול ומנצח על ההרכב של המסר של הנושא הנתפס והבלתי נתפס שהוא בוחר להציג בציוריו, וע"כ אינו משאיר את המתבונן אדיש מעיר אותו ומאיר לו דרך לתוך מקומות שאינם אזור הנוחות שלו. גבריאל גרסיה מרקס אמר כשנשאל על כתיבת ספרו "אהבה בזמנים של כולירע": "זה הכי שלי, זה הספר שנכתב מהקרביים". ציטוט זה מתאים לתיאור יצירתו של לוייתן, הרוקם רמזים, מחשבות פילוסופיות, תפיסות עולם ותזכורות לרגשות מודחקים וחולק אותם בכישרון ובאומץ ללא רצון להתייפיף, בנועזות וללא מורא על ידי הצגתם כפי שהוא חש ורואה אותם.

ד"ר ציפי לנדאו

"החיפוש אחר הנצח והכאוס המושלם", כותרתו של אחד מציוריו של לוייתן, משמעות החוזרת על עצמה ברבדים ודרכי הצגה מרומזות כחוט מקשר המתאר את ציוריו של לוייתן. חיפוש מתמיד בתחומי החוויה של תודעה אחרת, חלום, חוויה מיסטית, החלפת המציאות בחוויה רגשית, חוויה ללא גבולות זמן או מקום. לוייתן מגלה את עולמו הפנימי, ציוריו מטלטלים את הצופה בחוויה יצרית וחושנית שאינה מתרחשת בזמן פיזי מסוים, ספק מציאות ספק חלום, ערפילים של דמויות, צבע וצורות הזועקות מתוך החומר. ניתן לזהות דמויות נשיות, גבריות, אך לא ניתן לדעת מי הן באופן חד משמעי, צל אדם? חי או מת? הדמיון של הצופה ממשיך את מה שנראה על הבד. לוייתן, בהצלחה רבה, מזעזע ואינו מוותר.

בולטים ציוריו, שלהם בחר להעניק כותרות המאפשרות קישור לספרות ולמציאות החיים "האלמנות המזדקנות של ישראל ופלסטין", "אהבה בזמנים של כולירע" / הומאז' ל ג.ג. מרקס, ערפול של דמויות הסבוכות זו בזו וגורלן קשור באהבה כמו באבל, בטוב וברע כשהחיים וכוחות חיצוניים שולטים בהם ובבחירה שלהן.

גבריאל גרסיה מרקס אמר על ספריו: "לא עסקתי אף פעם בשום נושא מלבד האהבה" נושא האהבה חוזר בספרות ובאמנות, חיפוש אינסופי בסוגיות מוסריות, רגשיות דרמטיות ואף טראגיות, אצל לוייתן קיים החיפוש אחר התבונה של החיים, של מערכות היחסים בין בני אדם, חיפוש וחקירה של תחושות, ייתכן בהשראת מרקס.

